

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης : 61/2005

**ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Β**

Συνεδρίαση της : 25-1-2005

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος : Χρήστος Τσεκούρας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Νομικοί Σύμβουλοι : Σ.Σκουτέρης, Α.Τζεφεράκος, Ν.Κατσίμπας,
Σ.Δελαπόρτας, Κ.Καποτάς, Η.Ψώνης,
Ι.Διονυσόπουλος.

Εισηγητής : Ι.Διονυσόπουλος.

Αριθ. Ερωτήματος: 1084482/5695/Β0010/21-10-2004 Υπ. Οικονομίας και
Οικονομικών, Διεύθυνσης Δημ. Περιουσίας, Τμ. Β'.

Περίληψη Ερωτήματος:

Αν οι κατασκευές (προσωρινές λυόμενες κατασκευές ειδικών προδιαγραφών) που περιγράφονται στο υπ' αριθμ. 4009/23-7-2004 έγγραφο των Ελληνικών Τουριστικών Ακινήτων (ΕΤΑ Α.Ε) και την συνημμένη σ' αυτό μελέτη εμπίπτουν στην έννοια και συνιστούν εκτέλεση έργου κατά το άρθρο 14 Ν. 2971/2001 ή εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 2971/2001 και συγκεκριμένα στην παρ. 3 αυτού, δεδομένου ότι η συγκεκριμένη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 13 του πιο πάνω νόμου αναφέρεται σε λειτουργία τροχηλάτου αναμυκτηρίου ως κατασκευή που μπορεί να τοποθετηθεί στον χώρο του αιγιαλού, χωρίς να αναφέρεται σε άλλου είδους κατασκευές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξυπηρέτηση αναγκών των λουομένων.

Ι.α. Στο Ν. 2971/2001 (ΦΕΚ Α 285) «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» ορίζεται στο άρθρο 13 στις παραγράφους 1,2 όπως το εδ. 1 αυτής αντικαταστάθηκε με την παρ.2 αρθρ. 10 του Ν. 3207/2003 (ΦΕΚ Α 302/24-12-2003), και 3 ότι «1. Απλή χρήση του αιγαλού και της παραλίας είναι κάθε χρήση, εφόσον από αυτή δεν παραβιάζεται ο προορισμός τους ως κοινόχρηστων πραγμάτων και δεν επέρχεται αλλοκώση στη φυσική μορφολογία τους και τα βιοτικά στοιχεία τους».

«2. Η παραχώρηση της απλής χρήσης του αιγαλού και της παραλίας γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών έναντι ανταλλάγματος, κατά τις διατάξεις για την εκμίσθωση δημόσιων κτημάτων.....».

«3. Είναι δυνατή η παραχώρηση, με τη διαδικασία και τους όρους του πρώτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, της απλής χρήσης αιγαλού για την άσκηση δραστηριοτήτων, που εξυπηρετούν τους λουόμενους ή την αναψυχή του κοινού (όπως εκμίσθωση θαλάσσιων μέσων αναψυχής, καθισμάτων, ομπρελών, λειτουργία τροχηλάτου αναψυκτηρίου κ.λ.π.).....» και στο άρθρο 14 στην παρ.1 εδ. α' ότι: «Η παραχώρησης του δικαιώματος χρήσης αιγαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακειμένου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα, για την εκτέλεση έργων που εξυπηρετούν εμπορικούς, βιομηχανικούς, συγκοινωνιακούς, λιμενικούς ή άλλου είδους σκοπούς, που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά την διαδικασία που προβλέπει η επόμενη παράγραφος.....».

β. Στον Ν. 3105/2003 (ΦΕΚ Α 29) «Τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση, ρυθμίσεις για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις» ορίζεται στο άρθρο 39 στις παραγράφους 10 και 11 ότι: «10. Η διοίκηση και διαχείριση των δημοσίων κτημάτων, περιλαμβανομένων του αιγαλού και της παραλίας, που ευρίσκονται μεταξύ ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα ή κατά διοίκηση και διαχείριση στην εταιρεία «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.» και της ακτογραμμής, περιέρχεται στην εταιρεία αυτή έναντι ανταλλάγματος, το οποίο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Οικονομίας και Οικονομικών. Το ανωτέρω δικαίωμα έχει η εταιρεία και ως προς τα δημόσια κτήματα που δημιουργούνται από τη μετακίνηση της ακτογραμμής προς τη θάλασσα, συνεπεία φυσικών προσχώσεων ή τεχνικών έργων, ανεξαρτήτως του αν εχώρησε επανακαθορισμός της οριογραμμής του αιγαλού ή της παραλίας.

11. Για την παραχώρηση από την «Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.» του δικαιώματος απλής χρήσης αιγαλού και παραλίας δεν εφαρμόζονται οι όροι και περιορισμοί των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 13 του Ν. 2971/2001 (ΦΕΚ 285 Α')».

ΙΙ.α. Όπως προκύπτει από το ιστορικό του ως άνω ερωτήματος και ειδικότερα από το υπ' αριθμ. 5127/20-8-2003 έγγραφο της η ανώνυμη εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΕΤΑ)», συστάθηκε με το Ν. 2636/98 (ΦΕΚ 198/Α), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 2837/2000 (ΦΕΚ 178/Α) και ισχύει σήμερα και λειτουργεί, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας χάριν του δημοσίου συμφέροντος, με σκοπό την αξιοποίηση της περιουσίας και των επιχειρηματικών μονάδων του ΕΟΤ, των οποίων έχει αυτοδικαίως τη διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση, δικαιούμενη να ενεργεί κάθε πράξη διαχειρίσεως και διαθέσεως, για δικό της λογαριασμό και στο όνομά της.

Στην περιουσία που διαχειρίζεται η ΕΤΑ περιλαμβάνονται και τμήματα αιγιαλού, τα οποία έχουν κηρυχθεί Τουριστικά Δημόσια Κτήματα ή τουριστικοί χώροι για την εκπλήρωση τουριστικών σκοπών αλλά παραμένουν είτε αναξιοποίητα είτε λειτουργούν με χαμηλό επίπεδο υπηρεσιών που παρέχονται κατά το πλείστον από πρόχειρες ~~κατασκευές~~ ~~κατασκευές~~ που διατηρούν την τουριστική εικόνα της χώρας.

Πρόθεση της ΕΤΑ είναι η αξιοποίηση των αιγιαλών αυτών με βασικό στόχο την ανάπτυξη, αναβάθμιση, προβολή και ανάδειξή τους και την παροχή υπηρεσιών υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών στους λούμενους επισκέπτες. Λόγω δε του ιδιαίτερου τουριστικού χαρακτήρα τους η ΕΤΑ αποσκοπεί στην ικανοποίηση των τουριστών εν γένει και την εξύψωση του επιπέδου του Ελληνικού Τουρισμού.

Στα πλαίσια αυτά η ΕΤΑ προκήρυξε Διαγωνισμό, κατόπιν προεπιλογής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μισθώσεων – Εκμισθώσεων ακινήτων της εταιρίας, για την υλοποίηση του προγράμματος «Στολίδια στην άμμο», σε τμήματα αιγιαλού και παραλίας που τελούν υπό τη διαχείρισή της, στην Πελοπόννησο, στην Κρήτη, στην Κεφαλονιά και στην Αίγινα.

Όσον αφορά το πρόγραμμα «Στολίδια στην άμμο» διευκρινίζονται τα ακόλουθα : το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στην τυποποίηση και αισθητική αναβάθμιση των αιγιαλών με προσωρινές λυόμενες και μεταφερόμενες κατασκευές που τοποθετούνται στους αιγιαλούς που διαχειρίζεται η εταιρία. Στα πλαίσια αυτά ανατέθηκε σε εξειδικευμένο αρχιτεκτονικό γραφείο η μελέτη για την κατασκευή πρότυπης προσωρινής, λυόμενης και μεταφερόμενης κατασκευής (καντίνας) στο ύψος της αρχιτεκτονικής της εποχής της ακμής του ΕΟΤ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η υψηλή αισθητική σε συνδυασμό με την τουριστική παράδοση της χώρας. Η καντίνα αυτή, που κατασκευάζεται από υλικά που αντέχουν στις παραθαλάσσιες χρήσεις, επικάθεται με ειδικά ανοξειδωτά πέλματα απευθείας στην άμμο, συνεπώς χωρίς καμία πάκτωση σε υπόβαθρο από μπετόν ή άλλου είδους μόνιμο υπόβαθρο, όπως προκύπτει και από τα τεύχη της σχετικής μελέτης. Η προσωρινή αυτή κατασκευή μετά το τέλος της θερινής περιόδου απομακρύνεται αποσυναρμολογούμενη και μεταφέρεται για αποθήκευση. Οι ως άνω σχεδιασθείσες καλαίσθητες και λειτουργικές λυόμενες κατασκευές που εξυπηρετούν

χρήσεις καντίνας, θαλασσίων σπορ κ.λ.π. διατίθενται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του παραχωρούμενου αιγιαλού σε τρεις διαφορετικούς τύπους μεγέθους, καθένας από τους οποίους, εκτός από τη βασική μονάδα καντίνας (πλήρως εξοπλισμένη), περιλαμβάνει πέργκολα, θέση (πύργο) ναυαγοσώστη, αποδυτήρια, αποθηκευτικούς χώρους κ.λ.π.

Ενόψει της ενδεικτικής απαρίθμησης που ακολουθείται στην παραπάνω διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 2971/2001 (εκμίσθωση θαλασσίων μέσων αναψυχής, καθισμάτων, ομπρελών, λειτουργία τροχήλατου αναψυκτηρίου κ.λ.π.), η ανωτέρω περιγραφόμενη λυόμενη κατασκευή που εναποτίθεται προσωρινά για την εξυπηρέτηση των λουομένων και την αναψυχή του κοινού υπάγεται στη διάταξη αυτή και ως εκ τούτου η τοιαύτη χρήση, η οποία παραχωρήθηκε από την ΕΤΑ, συνιστά απλή χρήση αιγιαλού και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί εκτέλεση έργου εμπόπτουσα στις διατάξεις του άρθρου 14 του Ν. 2971/2001.

β. Όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ. 4009/23-7-2004 έγγραφο της ΕΤΑ και την συνημμένη σ' αυτήν οριστική μελέτη οι πιο πάνω κατασκευές:

1. Είναι προσωρινές λυόμενες και μεταφερόμενες κατασκευές που δεν προκαλούν καμία αλλοίωση στη φυσική μορφολογία των αιγιαλών στους οποίους τοποθετούνται, διότι:

- επικάθονται με ειδικά ανοξείδωτα πέλματα απευθείας στην άμμο, χωρίς καμία πάκτωση σε υπόβαθρο από μπετόν ή άλλου είδους μόνιμο υπόβαθρο
- εναποτίθενται προσωρινά για την εξυπηρέτηση των λουομένων και, μετά το τέλος της θερινής περιόδου, απομακρύνονται αποσυναρμολογούμενες και μεταφέρονται για αποθήκευση

2. Εξυπηρετούν χρήσεις καντίνας, θαλασσίων σπορ κ.λ.π.

3. Είναι σχεδιασμένες από εξειδικευμένο αρχιτεκτονικό γραφείο, στο ύψος της αρχιτεκτονικής της εποχής ακμής του ΕΟΤ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η υψηλή αισθητική σε συνδυασμό με την τουριστική παράδοση της χώρας.

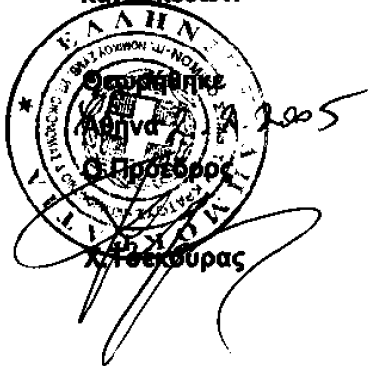
γ. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3321/15-9-2004 σημείωμά της διευτύπως ότι οι αναφερόμενες στη μελέτη κατασκευές δεν αποτελούν έργο σύμφωνα με τις διατάξεις άρθρου 14 του Ν. 2971/2001, καθότι οι βάσεις θεμελίωσης (σελίδς 13 μελέτη εφαρμογής) δεν είναι πακτωμένες στο έδαφος, ως εκ τούτου δεν θεωρούνται μόνιμες κατασκευές και παρότι δεν είναι τροχήλατες (άρθρο 13 παρ. 3 Ν. 2971/2001) μπορούν να μεταφερθούν με απλές μεθόδους και πρακτικές άμεσα και οποτεδήποτε (ρυμουλκούμενες ή φορτωμένες σε κατάλληλο όχημα).

III. Από την ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι : Α. ως έργο εκτελούμενο επί του αιγιαλού ή της παραλίας κατ' άρθρο 14 παρ. 1 Ν. 2971/2007 νοείται κάθε τεχνική κατασκευή, η οποία δημιουργεί σταθερή σύνδεση με οποιονδήποτε τρόπο με το έδαφος. (βλ. ad hoc Γνωμ. ΝΣΚ 297/2004).

Στη προκειμένη περίπτωση οι πιο πάνω προσωρινές λυόμενες κατασκευές ειδικών προδιαγραφών (πέργκολες) οι οποίες περιγράφονται στο υπ' αριθμ 4009/23-7-2004 έγγραφο της ΕΤΑ Α.Ε και θα χρησιμοποιηθούν ως καντίνες, πύργος ναυαγοσώστη, αποδυτήρια, αποθηκευτικοί χώροι, πάγκοι πώλησης κ.λ.π. ερείδονται σε 8 με 10 σιδερένια ποδαράκια, που επικάθονται με ειδικά ανοξείδωτα πέλματα απευθείας στην άμμο χωρίς καμία πάκτωση σε υπόβαθρο από μπετόν ή άλλου είδους μόνιμο υπόβαθρο.

Με τα ανωτέρω δεδομένα οι ανωτέρω κατασκευές δεν εμπίπτουν στην έννοια του έργου εκτελουμένου στον αιγιαλό ή την παραλία, η εκτέλεση του οποίου υπόκειται στις προϋποθέσεις του άρθρου 14 Ν. 2971/2001. Η παραχώρηση, όμως της απλής χρήσεως αιγιαλού ή παραλίας για την εγκατάσταση των πιο πάνω κατασκευών σύμφωνα με τις παρ. 1,2,3 του άρθρου 13 του Ν. 2971/2001 υπόκειται στις ουσιαστικές προϋποθέσεις της παρ.1 του ως άνω 13, δηλ. α) να μη παραβιάζεται ο προορισμός του αιγιαλού και της παραλίας, που αφορά η παραχώρηση, ως κοινοχρήστων πραγμάτων και β) να μην επέρχεται αλλοίωση στη φυσική μορφολογία τους και τα βιοτικά στοιχεία τους. Η τήρηση των πιο πάνω προϋποθέσεων για κάθε παραχώρηση ξεχωριστά για την εγκατάσταση στον αιγιαλό ή παραλία ή και στα δύο ταυτόχρονα υπόκειται στην εκάστοτε ουσιαστική κρίση της Διοικήσεως αρμοδίας για την έκδοση της απόφασης παραχωρήσεως.

Β. Η παρ. 3 του άρθρου 13 του Ν. 2971/2001 αναφέρει ενδεδειγμένα τις χρήσεις για τις οποίες μπορεί να παραχωρηθεί αιγιαλός και παραλία για απλή χρήση (όπως εκμίσθωση θαλασσίων μέσων αναψυχής, καθισμάτων, ομπρελών, λεπτουργα τροχηλάτου αναψυκτηρίου κ.λ.π.), επομένως δεν αποκλείει την παραχώρηση, αιγιαλού, παραλίας για απλή χρήση προς εγκατάσταση των πιο πάνω κατασκευών.

Ο Εισηγητής
Ι. Διονυσόπουλος